

Eesti ei vaja riigimeeste puuslikke

KOMMENTAAR

Kui Eesti 1991. aastal taas vabaks sai, siis tundus, et isikukultuse aeg on läbi. Punamonumendid kadusid linnapildist ja paistis, et saabunud on uus aeg, mil enam ei pea käima koogutamas riigimeeste kujude ees või kummardamas tootemeid, nagu tegid meie esivanemad aastatuhandeid tagasi.

Nii näiteks lendas nende 90ndate värskete tuultega välisministeeriumi eest Islandi väljakult ajaloo prügikasti Lenini kuju, ja selle asemel, et püstitada sinna mõni uus skulptuur, nimetati väljak lihtsalt ümber riigi järgi, mis esimesena tunnustas taasiseseisvunud Eesti Vabariiki. Ilus ja elegantne lahendus! Muutusi oli näha nullindatel, kui lisaks jõukusele kasvasid ka pinged rahvusgruppide vahel. Kõik see, mis toimus pronkssõduri ümber, andis selge signaali, et monument on ideoloogiline tööriist - mitte lihtsalt idee, vaid midagi palju konkreetsemat, midagi sellist, mida saab ka vaadata ja käega katsuda.

Nii sündis ka Vabadussõja võidusammas, mida ei saa kohe kuidagi elegantseks ega ka nutikaks lahenduseks pidada - vilkuvate tulukestega klaasist post, mille otsas proportsioonidest väljas vabadusrist. Selle asemel, et kuidagi väärtustada linnaruumi, on see lihtsalt üks puuslik, mille ees kaks korda aastas tseremooniaid pidada ja ülejäänud aja kogu seda ilu miljonite eest putitada.

Kui see sammas püsti sai, pääses sammaste ja mälestusmärkide püstitamine justkui paisu tagant välja. Oma mälestustahvli sai Venemaa esimene president Boriss Jeltsin - oli ta ju mees, kellel oli tähtis roll Eesti taasiseseisvumises. Kuid peale selle on tal ka teisi «teeneid»: oligarhia sünd Venemaal, Tšetšeenia sõja alustamine ja Putini võimule upitamine. Kas sellise mehe monument vajab kohta meie pealinnas? Ikka vajab, kostavad hääled, ta oli ju tore mees, president.

Eestlased on uhked oma usuleiguse üle. Kohati tundub aga, et austame jumala asemel presidenti. Umbes nagu Venemaal. Ning sellepärast on ka vaja püstitada Estonia teatri juurde president Pätsi kuju. Kuid tasub mõelda, kas kõik presidendid ikka vääriavad monumenti. Eriti sellised nagu Päts. Sest keegi ei eita, et tal olid suured teened meie vabariigi sünnis. Kuid ta oli ka mees, kes valitses alates 1934. aasta riigipöördest diktaatorina ning mängis lõpuks meie iseseisvuse maha. On ta siis tore mees, kes väärib monumenti, mille ees koogutamas käia? Kindlasti mitte!

Need, kes leiavad, et peame püstitama inimestele monumente vaid selle pärast, et nad olid presidendid, nautigu Lennart Meri lennujaama - sümbolit ilma tseremooniaalsete puuslikkudeta.

Postimees

19.12.2019

Toomas Verrev

166000

[2](#)

Estonia teater

PÄEVA KOMM

"Kohati tundub aga, et austame jumala asemel presidenti. Umbes nagu Venemaal."

Toomas Verrev

Sarnased uudised

[Toomas Verrev: Eesti ei vaja riigimeeste puuslikke \(66%\)](#)

Lääne Elu 21.12.2019